

ÖLTEST JULÖL

Betyg	Namn	Omdöme	Pris, kr	Betyg	Namn	Omdöme	Pris, kr	Namn	Omdöme	Pris, kr	
★★★★	Oppigårds Winter ale Oppigårds bryggeri	Välbalanserad, humlebesk och smak av apelsin och sötta.	25,60 50 cl	★★★★	N' Ice Chouffe Brasserie d' Achouffe	Smak av marsipan, pomerans och örtkryddor.	54,90 50 cl	★★★★	Tomte Julöl Gamla Slottskällans bryggeri	Söt och humlerik och obalanserad.	28,70 50 cl
★★★★	Midvinternattens Mörker Sigtuna Bryggerhus	Doft och smak av apelsin och kryddnejlika. Lätt röklig.	29,90 50 cl	★★★★	Jacobsen Golden ale Carlsberg	Kolaaktig, fruktig, kryddig och komplex.	55,00 75 cl	★★★★	Åbro Julöl Åbro bryggeri	Torr och syrlig. Fin humlebeska.	14,90 50 cl
★★★★	Snowblind Strong Ale Sigtuna Bryggerhus	Ölets svar på maltwhisky. Besk och knäckig. Komplex.	33,50 50 cl	★★★★	Mariestads Julebrygd Spendrups bryggeri	Torr, bränd med viss sötta. Knäckig.	16,90 50 cl	★★★★	Spendrups Julbock Spendrups	Fruktig, tung och med plommonsmaak.	17,90 50 cl
★★★★	Jämtlands Julöl Jämtlands Bryggeri	Humlerik, besk och kryddig. Inslag av grapefrukt.	25,20 50 cl	★★★★	Spendrups Julebrygd Spendrups bryggeri	Fruktig och karamellaktig. Liten sötma.	14,90 50 cl	★★★★	Åbro Julbock Åbro bryggeri	Sirapsliknande, kletig och söt.	15,90 50 cl
★★★★	Fra Til Mikkeller	Komplex porter med röklighet och choklad. Kaffetoner.	79,90 75 cl	★★★★	Nils Oscar Kalasjulöl Nils Oscar Company AB	Stram, humlig och citrusoner.	19,00 33 cl	★★★★	Eriksberg Julöl Carlsberg	Fadd med inslag av sherry och aprikos.	16,90 50 cl
★★★★	Samuel Adams Winter lager Boston Beer	Smak av torkad frukt, torr och fin beska.	16,90 35,5 cl	★★★★	Falcon Julöl Carlsberg	Maltig, dragning åt svagdricka.	16,50 50 cl	★★★★	Åbro Sigill Julöl Åbro bryggeri	Eko-öl som smakar av melass och hö.	18,90 50 cl
★★★★	Anchor Christmas ale Anchor Brewing Company	Doft av grankottar. Syrlig citrussmak. Hög beska.	24,90 35,5 cl	★★★★	Arboga Julöl Three Towns Ind Brewery	Torr, brödig och bra beska.	15,90 50 cl	★★★★	Sofiero Julöl Kopparbergs bryggeri	Söt och syntetisk. Smak av kletigt godis.	11,90 50 cl
★★★★	Nils Oscar Julöl 2009 Nils Oscar Company AB	Kryddig, maltig och fruktig. Tydlig sötta.	49,90 50 cl	★★★★	Grebbstad Julöl Grebbstads bryggeri	Torr, lite bränd, nästan krämig smak.	19,90 50 cl	★★★★	Corsendonk Christmas Ale Bruwerij Corsendonk	Söt och kletig. Kryddig, men obalanserad.	20,90 25 cl
★★★★	Shepherd Neame Christmas ale Shepherd Neame	Smak av apelsin och grönmoget. Något syrlig.	28,90 50 cl	★★★★	Falcon Julmumma Carlsberg	Smak av flytande pepparkaka. Sirap.	17,50 50 cl	★★★★	Saint Landelin Special Noël Les Brasseurs de Gayant	Sockersöt, metallisk och ofräsch.	46,90 75 cl
★★★★	Pripps Jul Carlsberg	Lite bränd, fruktig och maltig. Välbalanserad.	14,90 50 cl	★★★★	Mr Sno' Balls Harviestoun Brewery	Kryddig och citrusaktig. Besk.	24,90 33 cl	★★★★	Hibernation Ale Great Divide Brewing	Knäckigt söt, sirapsaktig och påträngande.	29,90 35,5 cl
★★★★	Fuller's Old Winter Ale Fuller Smith & Turner	Nöttig, torr och besk. Kolatoner.	23,50 50 cl	★★★★	Ayinger Winter Bock Ayinger Insekammer	Maltig, smak av melass och frukt.	29,90 50 cl	★★★★	Nostradamus Brasserie Caracole	Kemisk och kletig smak. Ofräsch.	29,30 33 cl
★★★★	Three Hearts Julöl Kronleins	Maltig, karamellaktig och drag åt sherrydeira.	15,90 50 cl	★★★★	St Peter Winter ale St Peter's Brewery	Inslag av marsipan, lakrits och soja.	25,90 50 cl	■ Betygsskala: Fullträff Välsmakande Godkänd Inget vidare Bör undvikas			
★★★★	Wisby Julbrygd Gottlands bryggeri	Fruktig med toner av citrus och knäck.	28,50 50 cl	★★★★	Underlig Jul Det kompromisslöse Bryggeri	Doft och smak av kemi. Syntetisk.	45,90 50 cl				
★★★★	Mysingen Midvinterbrygd Nynäshamns Ångbryggeri	Inslag av granbarr, muskotnöt, vanilj och lakrits.	30,70 50 cl	★★★★	Nisses Julöl Gamla Slottskällans bryggeri	Smak av granbarr och marsipan.	26,60 50 cl				

Svensk ale toppar testet

Det finns 39 julöl att välja mellan. Smålandsposten tipsar om hur de ska drickas. Långt ifrån alla passar till julmaten.

Det är en spretig blandning av julöl i systembolagets sortiment. Varför alla dessa drycker kallas för julöl är egentligen oklart. Många drycker har inte särskilt mycket gemensamt med varandra att göra. Mörk lager, ale, bocköl, porter, julmumma, det mesta kan kallas för julöl med rätt etikett.

En klassisk julöl ska vara mellanmörk i färgen och smaken lätt kryddig, lite fruktig och ofta finns karamell- och knäcktoner med. Viss sötma finns, men den ska inte vara för stor.

Svenskarna drack 2,3 miljoner liter julöl förra året. De största märkena är Mariestads Julebrygd, Falcon Julöl och Pripps Jul. Nio av tio julöl säljs i december.

Traditionen att dricka julöl är gammal i Sverige. I slutet av 1800-talet började bryggerierna tillverka julöl mera regelbundet, men julölet som dryck har funnits med sedan urminnes tider. Under vikingatiden dracks mjöd och öl. Den största festen under året var när man firade midvintersolståndet, årets mörkaste dag. Då offerades djur

och till blotet dracks stora mängder öl. Kunskap om jäsning existerade inte, i stället spottade man i ölet och av enzymerna från saliven påbörjades en jäsning. Man ansåg ölet vara en trolldryck.

Dagens julöl är förfinade produkter och en del väldigt exklusiva. Prisspannet är från 22,80 kronor till 106,53 kronor litern. Billigast är Sofiero Julöl med 11,90 kronor för en 50 cl-burk. Dyrast är danska portern Fra Til med 79,90 kronor för 75 cl.

Sigtuna Bryggerhus gör två intressanta nyheter i år och det handlar om kraftigare ale. Julölet från Oppigårds och Jämtlands häller som vanligt mycket hög kvalitet. Bland lägrisjulölen finns Three Hearts Julöl, Pripps Jul och Mariestads Julebrygd som säkra kort även i år.

Ett öl som inte ska glömmas bort i julölssammanhang är Carnegie Porter, en klassisk svensk porter som faktiskt funkar bra både till julens mat och chokladtårten. I år lanseras Carnegie Porter i 33 cl flaska med handritad etikett. Portern går att lagra många år.

Ett par udda julöl bör undvikas, som belgiska Nostradamus och Corsendonk Christmas Ale. Dessa belgare är obalanserat söta och svårdruckna. Passar bäst som degvätska till brödbaket.

”Ett par udda julöl bör undvikas ... passar bäst som degvätska till brödbaket.”

Julöl som lämpar sig bra till traditionell julmat (som skinka, Janssons, julkorv, sill, kokt lax, bruna bönor, långkål, med mera):

- Three Hearts Julöl, Pripps Jul, Spendrups Julöl, Mariestads Julöl, Falcon Julöl, Oppigårds Winter ale, Jämtlands Julöl, Samuel Adams Winter lager, Nils Oscar Kalasjulöl, Grebbstad Julöl, Wisby Julbrygd, Arboga Julöl och Carnegie Porter. Julöl som passar bra till nötter, juldodis, knäck, torkad frukt, med mera:

- Anchor Christmas Ale, Fullers Old Winter Ale, Jacobsen Golden Naked Christmas Ale, N' Ice Chouffe, Nils Oscar Julöl 2009, Shepherd Neame Christmas Ale och Underlig Jul. Julöl till lagrad ost:

mas Ale, Fra til, Underlig Jul, Midvinternattens Mörker, Snowblind Strong Ale och S't Peters Winter Ale. Julöl till risgrönsgröt och ris å la Malta:

- Falcons Julmumma. Julöl till chokladtårten:

- Carnegie Porter och Fra Til. Julöl att avnjutas i ensamt majestät:

- Oppigårds Winter Ale, Jämtlands Julöl, Snowblind Strong Ale, Midvinternattens Mörker, Mysingen Midvinterbrygd, N' Ice Chouffe, Fra Til och Anchor Christmas Ale. Julöl att hållas i vasken:

- Nostradamus, Corsendonk Christmas Ale, Hibernation Ale, Sofiero Julöl och Saint Landelin.

TEXT: JAN BÄRTÅS OCH ANDERS TAPOLA
GRAFIK: KENNETH GEHRMAN

Jordgubbstårta som örhängen från Milajki, 599 kronor.
FOTO: MILAJKI/NELLY

Som Mozartkuglor. Halsband från Topshop, 299 kronor.
FOTO: MICKE ANDERSSON/SCANPIX

Som saltlakrits. Halsband från H&M, 99 kronor.
FOTO: MICKE ANDERSSON/SCANPIX

Som smågodis. Halsband från H&M 69.50.
FOTO: MICKE ANDERSSON/SCANPIX

Nu ska smyckena synas. Både i storlek och i form. Många av säsongens smycken vill man nästan ta en tugga av. Släpp loss frestande färger och former som får det att vattnas i munnen.

Mint och lakrits. Halsband från Topshop, 269 kronor.
FOTO: MICKE ANDERSSON/SCANPIX

Som en chokladpeng. Guldhalsband från Topshop, 299 kronor.
FOTO: MICKE ANDERSSON/SCANPIX

Bejaka godisrättan inom dig och gå loss på smycken som hämtat inspiration av godis. Rosa bubbelgumshalsband från H&M, 79,50 kronor.
FOTO: MICKE ANDERSSON/SCANPIX

Som violpastiller. Örhängen från Syster P, 295 kronor.
FOTO: SYSTER P/NELLY

Som engelsk konfekt. Armband från Nelly, 79 kronor.
FOTO: NELLY.COM

Smyckade godbitar

Den starkaste smyckestrenden under 2009 är de gigantiska smyckena. Tunga och decimeter tjocka armband, örhängen som trotsar både tyngdlag och förnuft, och halsband stora nog att kunna funka som mindre plagg, syns flitigt både på catwalken och ute i butikerna.

Men man behöver inte satsa på jättejuveler för att sticka ut med sina smycken. Varför inte bejaka din inre sockerrätta och låta favoritgodiset utgöra inspirationen i vin-

ter? Den här säsongen vimlar det av bijouterier i sköna färger och former som för tankarna till godsaker som bubbelgum, engelsk konfekt och smågodis. Smyggt och effektfullt, i synnerhet till säsongens mörka plagg som lättas upp lite med sådan här färgförstärkning.

Vill man ha en mer sofistikerad och nedtonad look är det fortfarande inget som hindrar att man tänker godiset utgöra inspirationen i vin-

Som engelsk konfekt. Armband från Nelly, 79 kronor.
FOTO: NELLY.COM

Som geléhallon. Halsband från Cubus, 129 kronor.
FOTO: CUBUS

Gör det själv!

■ Den pyslige individualisten gör förstärkning av sina egna smycken i stället för att köpa färdiga och eventuellt massstilletverkade. Det behöver varken vara särskilt svårt eller dyrt.

■ Nätbutiker: pearlshop.se, designshop.se och parlverkstan.se är några exempel på nätbutiker som säljer material och bibrar med tips på hur man ska gå tillväga.

■ Tummen mitt i handen? Gå en kurs! Kul för möhippan eller bara för att liva upp vardagen.

■ Brist på idéer? Hämta inspiration från olika eror, kända personer du gillar och olika konstruktörer. Se dig omkring i vardagen; fler grejer än man tror kan användas i smykestillverkning.

Förvara smyckena snyggt!

■ Snygga hållare kan stå framme och visa upp dina fina smycken. Till exempel den klassiska handen som ofta säljs i prylbutiker med retro. Perfekt för såväl ringar, armband och halsband.

■ Smyckeskrin. Botanisera i vintage- och antikaffärer och auktioner, där brukar det finnas fina askar, burkar och skrin att förvara smycken i. Eller varför inte en vacker dosa i mönsterslipat glas.

■ Häng på spegeln. Om man har en snygg spegel, till exempel i retrostil, kan det bli väldigt effektfullt att låta några halsband hänga från spegelns ena hörn. Men det är förstärkning på alla sorters speglar.

■ Lådor med multifack. Den praktiskt sinnade som inte vill ha kedjor som trasslar eller riskera udda örhängepar skaffar choklad- eller nougatpraliner, iskall mint och fyllig lakrits.

En del märken går hela vägen och avbildar godsakerna på sina smycken, som Milajki med sina muffins och jordgubbstårter. Men oftast är det mer färger och former som inspirerar och därför är även ett nytt märke som tyska Denise Julia Reyntan, som gör färgsprakande smycken av gamla grejer, ett hett tips.

■ Zip-påsar av plast är också bra om man vill undvika smycken som trasslar sig eller att smycken med silverdetaljer oxiderar.